

ตัดต่อศัพท์สนธิ ตามขั้นตอน อย่างง่าย

๑๔๘ ศัพท์ – PALdict ๖ ๕.๓.๖๔ – Made with LibreOffice 7

• การเขียนบาลีอักษรไทย (เทียบบาลีอักษรโรมัน) • ปทานุกรม ศัพท์สนธิ

ส ร ส น ธิ.....๕

โลปสรสนธิ.....๕

โนหนต์.....๕

สเมตยสสมา.....๕

ยสสินทริยานิ.....๕

ตศราย.....๕

จตุหปาเยหิ.....๕

ตศรีเม.....๕

สทธีธ.....๕

สจาย.....๕

จตตารโธ.....๕

วติกโกโม.....๕

เทวม.....๕

กินนุมา.....๕

เสวทานิ.....๕

อภินนุทนต์.....๕

จกแก้ว.....๕

อาเทศสรสนธิ.....๕

ตยสส.....๕

ตยหาน.....๕

มยาย.....๕

พหฺวาพาโร.....๕

จกฺขวาปาถ.....๖

ปาตวากาสี.....๖

อดขวสส.....๖

รตยา.....๖

ปฏีสนฐารุตยสส.....๖

อคยาคาร.....๖

ยถรว.....๖

ตถรว.....๖

อาคมสรสนธิ.....๖

ส สีสวา.....๖

ส ปณฺญา.....๗

เอส ฌโม.....๗

ปโรสทส.....๗

สรโทส.....๗

วีการสรสนธิ.....๗

มุเนลโย.....๗

โสตถิ.....๗

มาลฺุเดริต.....๗

พนฺุสเสว.....๗

โนเปติ.....๗

อุทโกมิทชาต.....๗

ยโถทเก.....๘

กโศปกาโร.....๘

ทิสสรสนธิ.....๘

กีสูธ.....๘

สาธฺติ.....๘

เทตติ.....๘

มุณี จเร.....๘

สทธีธ.....๘

สจาย.....๘

รัสสรสนธิ.....๘

โภาทนิ นาม.....๘

ยถรว.....๘

พ ั ย ุ ข น ส น ธิ.....๙

โลปพยัญชนสนธิ.....๙

เอวีส.....๙

ปุพฺผิสา.....๙

อาเทศพยัญชนสนธิ.....๙

อิจฺเจว ๑.....๙

อิจฺเจว ๒.....๙

ปจฺจตฺตริตฺวา.....๙

อพฺกุคฺจจติ.....๙

อชฺโหมกาโส.....๙

อชฺมคมา.....๑๐

โอนทชา.....๑๐

เอกมิทาห.....๑๐

สหายตน์.....๑๐

อาคมพยัญชนสนธิ.....๑๐

ยถายิท.....๑๐

วฺุทิกฺขติ.....๑๐

ครุเมสสติ.....๑๐

อตตทตโธ.....๑๐

อิโตนายติ.....๑๐

ตสมมาตีห.....๑๐

สพฺภิเรว.....๑๐

ฉหายตน์.....๑๑

สุหฺุ.....๑๑

สุหฺุจฺฐิต.....๑๑

สัณฺโณคพฺยัญชนสนธิ...๑๑

อิธปโปมทติ.....๑๑

จาทฺุททสี.....๑๑

จตตาริฏฺฐานานิ.....๑๑

เอโสวจฺฆณานโธ.....๑๑

นิ ค ค หิ ต ส น ธิ....๑๑

โลปนินคหิตสนธิ.....๑๑

ตาสาห.....๑๑

วิทฺุณคค.....๑๑

อริยสจฺจานทสสน.....๑๒

พฺุทฺธานสาสน.....๑๒

ทาทฺุกาโม.....๑๒

อาเทศนินคหิตสนธิ.....๑๒

เอวฺงโ.....๑๒

จฺมมณฺจเร.....๑๒

สณฺุจฺฐิต.....๑๒

ตณฺุณิพฺพุต.....๑๒

จิรมฺปาวสี.....๑๒

ตณฺุณฺเว.....๑๒

ปจฺจตตณฺุณฺเว.....๑๓

เอวณฺุท.....๑๓

ตณฺุท.....๑๓

สณฺุณฺโโค.....๑๓

ปฺลลึงค.....๑๓

สลลฺกขณ.....๑๓

ตมฺห.....๑๓

เอตทโวจ.....๑๓

อาคมนินคหิตสนธิ.....๑๓

จกฺขุ อฺุทปาที.....๑๓

อณฺุณฺุท.....๑๔

เอกมฺนฺุโต.....๑๔

ตฺุณเ.....๑๔

อวฺุสิโร.....๑๔

ปกตินิกคหิตสนธิ.....๑๔

ปฺลึงค.....๑๔

สฺโยโค.....๑๔

อื่นๆ.....๑๔

เตเนวมาห.....๑๔

ชิวิตณฺุจิท.....๑๔

อิทณฺุจิทณฺุจ.....๑๔

อยมฺปนตต.....๑๕

เตว.....๑๕

-เตว ๑.....๑๕

-เตว ๒.....๑๕

ตทเทว.....๑๕

ยณฺุณฺเทว.....๑๕

พจนานุกรม ศัพท์สนธิ

เรียงตาม ก ... อ (เฉพาะคำขึ้นด้วย โอ เรียงไว้ท้าย)

ก	ตทปวิฑฐ์.....๑๓	ปาตฺรโหสิ.....๑๐	วิฑฐคัค.....๑๑	อถขวสส.....๖
กโถปกกาโร.....๘	ตทเทว.....๑๕	ปาตวากาสี.....๖	วิสมเนวติ.....๑๓	อถกทิวส.....๔
กีนุมา.....๕	ตทภูฏาย.....๑๓	ปุพฺฝสา.....๙	วิทิกโกโม.....๕	อพภูคคจจติ.....๙
กิมณญ์.....๑๓	ตทภูภย.....๑๓	ปุถลลิ่งค.....๑๓	วุกทิกขติ.....๑๐	อภินนทุนติ.....๕
กิมานนุโท.....๑๓	ตณนินพพุด.....๑๒	ปุถลิ่งค.....๑๔	ส	อยมปนตถ.....๑๕
กีสูธ.....๘	ตมตถ.....๑๓	พ	สภ.....๙	อริยสจจานทสสน.....๑๒
กุกพโต.....๙	ตมท.....๑๓	พนธุสเสว.....๗	สจาย.....๔, ๘	อวิสิโร.....๑๔
กุกุบโก.....๙	ตยสส.....๕	พทววาพาโร.....๕	สญโญโค.....๑๓	อทเมว.....๑๓
ค	ตยาท.....๕	พทธานสาสน.....๑๒	สญฐิติ.....๑๒	อิจจเว.....๙
คนธพท์.....๙	ตวณญเว.....๑๒	ภ	สทธีธ.....๔, ๘	อโตนายติ.....๑๐
ครุเมสสตี.....๑๐	ตสมมาตี.....๑๐	ภจโจ.....๙	ส ปณญวา.....๗	อิทญจิทถ.....๑๔
คาลมาท.....๑๓	ตซโณ.....๑๔	ม	สพภีเว.....๑๐	อิทมิโวจ.....๑๓
ควโซ.....๙	ตาสาท.....๑๑	มณญเว.....๑๒	สเมตยสสมา.....๔	อิธปโปเมทติ.....๑๑
จ	เตเนวมาท.....๑๔	มยมสส.....๑๓	สรณมุตตม.....๑๓	อุทโกมิทชาต.....๗
จกแก้ว.....๕	เตว.....๑๕	มยาย.....๕	สรโทสค.....๗	เอกณญเว.....๑๒
จกขุ อุกปาที.....๑๓	ท	มหาสาโล.....๙	สลลทกขณา.....๑๓	เอกมนโต.....๑๔
จกขวาปาล.....๖	ทาคุกาโม.....๑๒	มาลุตริต.....๗	ส สีลวา.....๖	เอกมิทาท.....๑๐
จคฺคหปาเยหิ.....๔	ทกุกฎ.....๙	มนุ จเร.....๘	สพายตณ.....๑๐	เอตทโวจ.....๑๓
จคฺคหการเหที.....๔	ทกุกขมเนวติ.....๑๓	มนุ เนโย.....๗	สโยโค.....๑๔	เอตทโหสิ.....๑๓
จคตทาริฏฐานานิ.....๑๑	เทตีตี.....๘	ย	สวัสมนวาย.....๑๓	เอตทาทู.....๑๓
จคตทารโธเม.....๔	เทวเม.....๕	ยณญเทว.....๑๕	สาธูตี.....๘	เอวจโซ.....๑๒
จาคุททสี.....๑๑	ธ	ยถริว.....๖, ๘	สาทุทสสน.....๙	เอวณท.....๑๓
จิมปวาสิ.....๑๒	ธมมณจเว.....๑๒	ยถายีท.....๑๐	สุคโต.....๙	เอวมกัส.....๑๓
ฉ	น	ยถอกเท.....๘	สุทซ.....๑๑	เอวมกาสี.....๑๓
ฉพายตณ.....๑๑	นินปตตี.....๙	ยทคคโต.....๑๓	สุทฐฐิต.....๑๑	เอวมเว.....๑๓
ช	นียโก.....๙	ยเทว.....๑๓	เสวทานิ.....๕	เอวส.....๙
ชวิตถญจิท.....๑๔	นีย.....๙	ยมท.....๑๓	อ	เอส รมโม.....๗
ด	ป	ยสสินทริยานิ.....๔	อชยาคาร.....๖	เอโสวจชฌมานผลโล.....๑๑
ดณญเว.....๑๒	ปจจตตณญเว.....๑๓	ร	อชฌคมา.....๑๐	โ
ดณท.....๑๓	ปจจตตริตวา.....๙	รตย.....๖	อชฌอกาโส.....๙	โนเปตี.....๗
ดตราย.....๔	ปฏิสนฐารวตยสส.....๖	รตยา.....๖	อณฐูล.....๑๔	โนเทต.....๔
ดตริเม.....๔	ปตตจิวรมาทาย.....๑๓	ว	อตตทตถ.....๑๐	โกวาทิ นาม.....๘
ดถริว.....๖	ปโรสทสส.....๗	วจนมพรว.....๑๓	อตถณญเว.....๑๒	โสตถี.....๗
			อตโรซ.....๙	โอนทธา.....๑๐

การเขียนบาลีอักษรไทย (เทียบบาลีอักษรโรมัน)

พยัญชนะล้วน: ก (k) ข (kh) ค (g) ส (s) ° (ṃ)
 (พยัญชนะล้วน เขียนด้วยมีเครื่องหมายจุด (พินทุ) อยู่ข้างล่าง (ยกเว้นนิคคหิต))

สระล้วน: อ (a) อา (ā) อิ (i) อี (ī) อุ (u) อู (ū) เอ (e) โอ (o)

พยัญชนะ-สระ: ก (กอุ ka) กา (กอา kā) กี (กีอิ ki) กี้ (กี้อิ kī)
 ฦ (ฦอุ ku) ฦุ (ฦอุ kū) เก (เกเอ ke) โก (โกโอ ko)
 ในวงเล็บคือการเขียนแยกพยัญชนะออกจากสระ โดยต้องเขียนพยัญชนะไว้หน้าสระที่ต้นอาศัยเท่านั้น
 สระอะ (อ) ในบาลีอักษรไทย ไม่ปรากฏรูปเมื่อประกอบกับพยัญชนะ (= สระจม)

สระ-นิคคหิต: อੰ (อ° am) อิ°/ อี° (อิ° im) อุ° (อุ° um)
 นิคคหิต (°) เป็นพยัญชนะพิเศษ ต้องเขียนไว้หลังสระเสียงสั้นเท่านั้น
 สระอิ เมื่อตามด้วยนิคคหิต นิยมใช้รูปสระ อี แทน อิ°

พยัญชนะ-สระ-นิคคหิต: กั (กอุ° kam) กิ°/ กี้ (กีอิ° kim) ฦุ (ฦอุ° kum)

อักษรไทย เขียนสระไว้ทั้งด้านหลัง/หน้า/บน/ล่าง ของพยัญชนะต้น
 ต่างจาก(ภาษาบาลี)อักษรโรมัน ซึ่งเขียนสระไว้หลังพยัญชนะต้น

สระอยู่หลัง: ก (กอุ ka)	กา (กอา kā)	สระอยู่หน้า: เก (เกเอ ke)	โก (โกโอ ko)
สระอยู่บน: กี (กีอิ ki)	กี้ (กี้อิ kī)	สระอยู่ล่าง: ฦ (ฦอุ ku)	ฦุ (ฦอุ kū)

พยัญชนะที่เป็นอักษรสสระ (ย ร ล ว ส ห พ) ออกเสียงควบกล้ำกับพยัญชนะอื่น (หรือที่เรียกว่า พยัญชนะ ๒ ตัวอาศัยสระเดียวกัน)
 เมื่อมีสระ เอ โอ เครื่องหมาย ะ โ จะวางอยู่กลางพยัญชนะทั้ง ๒ (เช่น เทว) ฉะนั้น จึงเลื่อนสระ เอ โอ ไว้หน้าพยัญชนะ
 ทั้ง ๒ ตัว (เช่น เทว) เพื่อให้เห็นการควบกล้ำ (คืออาศัยสระเดียวกัน) ชัดเจนขึ้น อย่างไรก็ตาม การเขียนทั้ง ๒ แบบนี้ออกเสียง
 ไม่ต่างกัน ฉะนั้น จึงควรศึกษาเรื่องอักษรสสระ เพื่อให้สามารถออกเสียงได้ถูกต้อง (สีน้ำเงิน คือแบบที่ค่านันๆ นิยมเขียน) เช่น

แบบ ๑	แบบ ๒	แยกพยัญชนะ-สระ	เทียบอักษรโรมัน	คำอ่าน
<u>เทว</u>	<u>ทเว</u>	<u>ทวเอ</u>	dve	<u>เท่ว</u>
<u>ประสูว</u>	<u>ปรสูเว</u>	<u>ปรสูวเอ</u>	parasve	<u>เส่ว</u>
<u>อเนวติ</u>	<u>อนเวติ</u>	<u>อนวเอติ</u>	anveti	<u>อะเน่วติ</u>
<u>ชฎิลอเทว</u>	<u>ชฎิลอเทเว</u>	<u>ชฎิลอเทวเอ</u>	jatilotveva	<u>ชะฎิลอเท่วะ</u>
<u>อณฺฏอเทว</u>	<u>อณฺฏอเทเว</u>	<u>อณฺฏอเทวเอ</u>	aññatreva	<u>อัญญะอเท่วะ</u>
<u>ตตฺเรกั</u>	<u>ตตฺเรกั</u>	<u>ตตฺเรกเอ</u>	tatrekam	<u>ตต-เต้ร-กั</u>
<u>พาลเยน</u>	<u>พาลเยน</u>	<u>พาลเยเอน</u>	bālyena	<u>พา-ลี่ย-นะ</u>
<u>จิตตเกฺลเสหิ</u>	<u>จิตตเกฺลเสหิ</u>	<u>จิตตเกฺลเอเสหิ</u>	cittaklesehi	<u>จิต-ตะ-เกิ้ล-เส-หิ</u>
<u>นิโครธ</u>	<u>นิโครธ</u>	<u>นิครุโธ</u>	nigrodha	<u>นิ-โคร์-ธะ</u>
<u>รุฬฺห</u>	<u>รุฬฺห</u>	<u>รุฬฺหโ</u>	rūlho	<u>รุฬฺห รุฬฺห</u>
<u>ปญฺห</u>	<u>ปญฺห</u>	<u>ปญฺหโ</u>	pañho	<u>ปญฺห ปญฺห</u>
<u>อเมห</u>	<u>อเมห</u>	<u>อเมหเอ</u>	amhe	<u>อเมห อเมห</u>
<u>ตุมฺห</u>	<u>ตุมฺห</u>	<u>ตุมฺหเอ</u>	tumhe	<u>ตุมฺห ตุมฺห</u>

(เครื่องหมาย ° เรียกว่า ยามักการ แสดงการออกเสียงกล้ำ)

ส ร ส น อี

โลปสรสนธิ

ลปสรรหน้า

โนหนต์

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-หือ	เอ-]	[แยกพยัญชนะ-สระ เพื่อให้เห็นชัดขึ้น]

โนหิ	เอตฺ	สรรหน้าเป็นรัสสะ สรรหลังเป็นทีฆะ
------	------	----------------------------------

โนห	เอตฺ	ลปสรรหน้า (โลปสรสนธิ)
-----	------	-----------------------

โนหนต์	ประกอบอักษร
--------	-------------

:: เอกทิวส์ (อก-เอกทิวส์), จตุหากาเรหิ (จตุหิ-อากาเรหิ)

สเมตยสุมา

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-ตอุ	อา-]	

สเมต	อายสุมา	สรรหน้าเป็นรัสสะ สรรหลังเป็นทีฆะ
------	---------	----------------------------------

สเมต	อายสุมา	ลปสรรหน้า (โลปสรสนธิ)
------	---------	-----------------------

สเมตยสุมา	ประกอบอักษร
-----------	-------------

ยสสินทฺรียานี

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-สอ	อิน-]	

ยสส	อินทฺรียานี	สรรหน้าเป็นรัสสะ สรรหลังมีพยัญชนะสังโยค
-----	-------------	---

ยสส	อินทฺรียานี	ลปสรรหน้า (โลปสรสนธิ)
-----	-------------	-----------------------

ยสสินทฺรียานี	ประกอบอักษร
---------------	-------------

ตตฺรายี

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-จอุ	อ-]	

ตตฺร	อयी	สรรทั้งสองเป็นรัสสะ มีรูปไม่เสมอกัน
------	-----	-------------------------------------

ตตฺร	อयी	ลปสรรหน้า (โลปสรสนธิ)
------	-----	-----------------------

ตตฺร	อาयी	ทีฆะสรรหลัง (ทีฆสรสนธิ)
------	------	-------------------------

ตตฺรายี	ประกอบอักษร
---------	-------------

จตุหปาเยหิ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-หือ	อ-]	

จตุหิ	อปาเยหิ	สรรทั้งสองเป็นรัสสะ มีรูปไม่เสมอกัน
-------	---------	-------------------------------------

จตุห	อปาเยหิ	ลปสรรหน้า (โลปสรสนธิ)
------	---------	-----------------------

จตุหปาเยหิ	ประกอบอักษร
------------	-------------

ตตฺรีเม

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-จอุ	อี-]	

ตตฺร	อีเม	สรรทั้งสองเป็นรัสสะ มีรูปไม่เสมอกัน ^๑
------	------	--

ตตฺร	อีเม	ลปสรรหน้า (โลปสรสนธิ)
------	------	-----------------------

ตตฺร	อีเม	ทีฆะสรรหลัง (ทีฆสรสนธิ)
------	------	-------------------------

ตตฺรีเม	ประกอบอักษร
---------	-------------

สทฺธีธ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-ธอา	อี-]	

สทฺธา	อีธ	สรรหน้าเป็นทีฆะ สรรหลังเป็นรัสสะ
-------	-----	----------------------------------

สทฺธ	อีธ	ลปสรรหน้า (โลปสรสนธิ)
------	-----	-----------------------

สทฺธ	อีธ	ทีฆะสรรหลัง (ทีฆสรสนธิ)
------	-----	-------------------------

สทฺธีธ	ประกอบอักษร
--------	-------------

สจายี

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-จเอ	อ-]	

สจ	อयी	สรรหน้าเป็นทีฆะ สรรหลังเป็นรัสสะ
----	-----	----------------------------------

สจ	อयी	ลปสรรหน้า (โลปสรสนธิ)
----	-----	-----------------------

สจ	อาयी	ทีฆะสรรหลัง (ทีฆสรสนธิ)
----	------	-------------------------

สจายี	ประกอบอักษร
-------	-------------

ลปสรรหลัง

จตฺตาโรเม

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-จอุ	อี-]	

จตฺตาโร	อีเม	สรรทั้งสอง มีรูปไม่เสมอกัน
---------	------	----------------------------

จตฺตาโร	อีเม	ลปสรรหลัง (โลปสรสนธิ)
---------	------	-----------------------

จตฺตาโรเม	ประกอบอักษร
-----------	-------------

^๑ ตามวิธีใช้อักษรในภาษามคธ ที่สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส เรียงเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๒ ทรงแนะนำไว้ในข้อ ๑๙ ว่า “บทหรือศัพท์ที่เป็นโลปสรสนธิ เมื่อลปสรรตัวหนึ่งเสียแล้ว จักทีฆะสระที่เหลือ ยกเลิกแบบว่า สรรสัน มีรูปไม่เสมอกัน เข้าสนธิ ไม่ทีฆะ” เช่น ตตฺร-อีเม เป็น ตตฺรีเม, (สรรทั้ง ๒ เป็นรัสสะ รูปไม่เสมอกัน ลปสรรหน้าแล้ว ก็ทีฆะได้), วิ-อติกกโม เป็น วิติกกโม (สรรทั้ง ๒ มีรูปไม่เสมอกัน ลปสรรหลังแล้ว ก็ทีฆะได้)

วืตักโกโม

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[วอิ อ-]		
ว	อติกโกโม	สระทั้งสองเป็นรัสสะ มีรูปไม่เสมอกัน ^๑
วิ	อติกโกโม	ลปสรรหัตถ์ (โลปสรรสนธิ)
วี	ติกโกโม	ที่หะสระหน้า (ที่หสสรสนธิ)
วืตักโกโม		ประกอบอักษร

เทวเม

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-วเอ อี-]		
เทว/ทเว	อิเม	สระทั้งสอง มีรูปไม่เสมอกัน
เทว/ทเว	อิเม	ลปสรรหัตถ์ (โลปสรรสนธิ)
เทวเม/ทเวเม		ประกอบอักษร
เอ โอ เขียนได้ ๒ แบบ เช่น เทว/ทเว, อเมท/อมเท นิยมใช้แบบแรก (เทว)		

กินนุมา

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-นอุ อี-]		
กินนุ	อิม่า	สระทั้งสอง มีรูปไม่เสมอกัน
กินนุ	อิม่า	ลปสรรหัตถ์ (โลปสรรสนธิ)
กินนุมา		ประกอบอักษร

เสวทานิ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-วเอ อี-]		
เสว/สเว	อิทานิ	สระทั้งสอง มีรูปไม่เสมอกัน
เสว/สเว	อิทานิ	ลปสรรหัตถ์ (โลปสรรสนธิ)
เสวทานิ/สเวทานิ		ประกอบอักษร
เอ โอ เขียนได้ ๒ แบบ เช่น เทว/ทเว, อเมท/อมเท นิยมใช้แบบแรก (เสว)		

อภินนทุนติ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
อภินนทุ ^๑	อิติ	นิคคหิตอยู่หน้า สระอยู่หลัง
อภินนทุ	อิติ	ลปสรรหัตถ์ (โลปสรรสนธิ)
อภินนทุ	ติ	นิคคหิตอยู่หน้า พยัญชนะอยู่หลัง
อภินนทุนุ	ติ	แปลงนิคคหิตเป็นพยัญชนะที่สุตวรรค (อาเทศนิคคหิตสนธิ)
อภินนทุนติ		ประกอบอักษร

จกั้ว

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
จกั ^๑	อิว	นิคคหิตอยู่หน้า สระอยู่หลัง
จกั	อิว	ลปสรรหัตถ์ (โลปสรรสนธิ)
จกั้ว		ประกอบอักษร

อาเทศสรสนธิ

แปลงสระหน้า

ตยสฺส

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[ตเอ อ-]		
เต	อสฺส	อิ เอ, อ โอ อยู่หน้า สระอยู่หลัง
ตย	อสฺส	แปลง อิ เอ เป็น ย แปลง อุ โอ เป็น ฎ (อาเทศสรสนธิ)
ตยสฺส		ประกอบอักษร

ตยาคี

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[ตเอ อ-]		
เต	อหิ	อิ เอ อยู่หน้า สระอยู่หลัง
ตย	อหิ	แปลง อิ เอ เป็น ย (อาเทศสรสนธิ)
ตย	อาหิ	ที่หะสระหลัง (ที่หสสรสนธิ)
ตยาคี		ประกอบอักษร

มยายั

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[มเอ อ-]		
เม	อยั	อิ เอ อยู่หน้า สระอยู่หลัง
มย	อยั	แปลง อิ เอ เป็น ย (อาเทศสรสนธิ)
มย	อายั	ที่หะสระหลัง (ที่หสสรสนธิ)
มยายั		ประกอบอักษร

พหฺวาพาโร

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-หอุ อา-]		
พหุ	อาพาโร	อุ โอ อยู่หน้า สระอยู่หลัง
พหฺว	อาพาโร	แปลง อุ โอ เป็น ฎ (อาเทศสรสนธิ)
พหฺวาพาโร		ประกอบอักษร

จกขวาปาถ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-ขอุ อา-]		
จก <u>ข</u>	อา <u>ปาถ</u>	อุ โอ อยู่หน้า สระอยู่หลัง
จก <u>ข</u>	อา <u>ปาถ</u>	แปลง อุ โอ เป็น ุ (อาเทศสรสนธิ)
จก <u>ขวาปาถ</u>		ประกอบอักษร

ปาตวากาลิ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-ตอุ อ-]		
ปา <u>ต</u>	อ <u>กาลิ</u>	อุ โอ อยู่หน้า สระอยู่หลัง
ปา <u>ต</u>	อ <u>กาลิ</u>	แปลง อุ โอ เป็น ุ (อาเทศสรสนธิ)
ปา <u>ต</u>	อ <u>กาลิ</u>	ทึฆะ อ เป็น อา (ทึฆสรสนธิ)
ปา <u>ตวากาลิ</u>		ประกอบอักษร

อถขวสฺส

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-ขุโ อ-]		
อ <u>ถ</u>	อ <u>สฺส</u>	อุ โอ อยู่หน้า สระอยู่หลัง
อ <u>ถ</u>	อ <u>สฺส</u>	แปลง อุ โอ เป็น ุ (อาเทศสรสนธิ)
อ <u>ถขวสฺส</u>		ประกอบอักษร

รตยา

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-ตอิ อ-]		
ร <u>ต</u>	อ <u>า*</u>	อิ เอ อยู่หน้า สระอยู่หลัง
ร <u>ต</u>	อ <u>า</u>	แปลง อิ เอ เป็น ุ (อาเทศสรสนธิ)
ร <u>ต</u>	อ <u>า</u>	เฉพาะ อิ ถ้ามีพยัญชนะซ้อนกัน ๓ ตัว
ร <u>ต</u>	อ <u>า</u>	ลพบพยัญชนะที่มีรูปเหมือนกันได้ตัวหนึ่ง (โลปพยัญชนสนธิ)
ร <u>ตยา</u>		ประกอบอักษร

* รตยา รตติ-สมา แปลง สมา เป็น อา, รตย แปลง สมี เป็น อ

ปฏิสนฐารวุตยสฺส

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-ตอิ อ-]		
ปฏิสนฐาร <u>ว</u>	อ <u>ตย</u>	อิ เอ อยู่หน้า สระอยู่หลัง
ปฏิสนฐาร <u>ว</u>	อ <u>ตย</u>	แปลง อิ เอ เป็น ุ (อาเทศสรสนธิ)
ปฏิสนฐาร <u>ว</u>	อ <u>ตย</u>	เฉพาะ อิ ถ้ามีพยัญชนะซ้อนกัน ๓ ตัว
ปฏิสนฐาร <u>ว</u>	อ <u>ตย</u>	ให้ลพบพยัญชนะที่มีรูปเหมือนกันได้ตัวหนึ่ง (โลปพยัญชนสนธิ)
ปฏิสนฐาร <u>ว</u>	อ <u>ตย</u>	ประกอบอักษร

อคยาคาริ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-คอิ อา-]		
อ <u>ค</u>	อ <u>คาริ</u>	อิ เอ อยู่หน้า สระอยู่หลัง
อ <u>ค</u>	อ <u>คาริ</u>	แปลง อิ เอ เป็น ุ (อาเทศสรสนธิ)
อ <u>ค</u>	อ <u>คาริ</u>	เฉพาะ อิ ถ้ามีพยัญชนะซ้อนกัน ๓ ตัว
อ <u>ค</u>	อ <u>คาริ</u>	ให้ลพบพยัญชนะที่มีรูปเหมือนกันได้ตัวหนึ่ง (โลปพยัญชนสนธิ)
อ <u>คยาคาริ</u>		ประกอบอักษร

แปลงสระหลัง

ยถริว

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-ถอา เอ-]		
ย <u>ถ</u>	อ <u>เอ</u>	สระอยู่หน้า สระหลังเป็น เอ แห่ง เอว ศัพท์
ย <u>ถ</u>	อ <u>ริว</u>	แปลง เอ เป็น ริ (อาเทศสรสนธิ)
ย <u>ถ</u>	อ <u>ริว</u>	รัสสระหน้า (รัสสรสนธิ)
ย <u>ถริว</u>		ประกอบอักษร

ตถริว

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-ถอา เอ-]		
ต <u>ถ</u>	อ <u>เอ</u>	สระอยู่หน้า สระหลังเป็น เอ แห่ง เอว ศัพท์
ต <u>ถ</u>	อ <u>ริว</u>	แปลง เอ เป็น ริ (อาเทศสรสนธิ)
ต <u>ถ</u>	อ <u>ริว</u>	รัสสระหน้า (รัสสรสนธิ)
ต <u>ถริว</u>		ประกอบอักษร

อาคมสรสนธิ

ส สีลวา

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-สโ สอิ-]		
ส	อ <u>สีลวา</u>	โ อยู่หน้า พยัญชนะอยู่หลัง
ส	อ <u>สีลวา</u>	ลบ โ (โลปสรสนธิ) แล้ว
ส	อ <u>สีลวา</u>	ลง อ <u>อาคม</u> (อาคมสรสนธิ)
ส	อ <u>สีลวา</u>	ประกอบอักษร

ส ปญญา

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-สโอ	ปอ-]	
โส	ปญญา	โอ อยู่หน้า พยัญชนะอยู่หลัง
ส	ปญญา	ลป โอ (โลปสรรสนธิ) แล้ว
สอ	ปญญา	ลง อ อาคม (อาคมสรรสนธิ)
ส ปญญา	ประกอบอักษร	

เอส รมโม

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-สโอ	จอ-]	
เอส	รมโม	โอ อยู่หน้า พยัญชนะอยู่หลัง
เอส	รมโม	ลป โอ (โลปสรรสนธิ) แล้ว
เอสอ	รมโม	ลง อ อาคม (อาคมสรรสนธิ)
เอส รมโม	ประกอบอักษร	

ปโรสทสส์

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-รจ	สอ-]	
ปร	สทสส์	อ อยู่หน้า พยัญชนะอยู่หลัง
ปร	สทสส์	ลป อ (โลปสรรสนธิ) แล้ว
ปรุโอ	สทสส์	ลง โอ อาคม (อาคมสรรสนธิ)
ปโรสทสส์	ประกอบอักษร	

สรโทสดี

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-ทอ	สอ-]	
สรท	สดี	อ อยู่หน้า พยัญชนะอยู่หลัง
สรท	สดี	ลป อ (โลปสรรสนธิ) แล้ว
สรทโอ	สดี	ลง โอ อาคม (อาคมสรรสนธิ)
สรโทสดี	ประกอบอักษร	

วิการสรรสนธิ

วิการสรรหน้า

มุเนลโย

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-นอ	อา-]	
มุ	นัลโย	
มุ	นัลโย	เมื่อลปสรรหน้าแล้ว (โลปสรรสนธิ)
มุเน	ลโย	วิการ อี เป็น เอ, วิการ อุ เป็น โอ (วิการสรรสนธิ)
มุเนลโย	ประกอบอักษร	

โสตถิ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-สอุ	อ-]	
สุ	อตถิ	
สุ	อตถิ	เมื่อลปสรรหน้าแล้ว (โลปสรรสนธิ)
โส	ตถิ	วิการ อุ เป็น โอ (วิการสรรสนธิ)
โสตถิ	ประกอบอักษร	

วิการสรรหลัง

มาลุตริตี

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-ตอ	อิ-]	
มาลุต	อิริตี	
มาลุต	อิริตี	เมื่อลปสรรหน้าแล้ว (โลปสรรสนธิ)
มาลุต	เอริตี	วิการ อี เป็น เอ (วิการสรรสนธิ)
มาลุตริตี	ประกอบอักษร	

พนฺจสุเสว

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-สอ	อิ-]	
พนฺจสุ	อิ	
พนฺจสุ	อิ	เมื่อลปสรรหน้าแล้ว (โลปสรรสนธิ)
พนฺจสุ	เอ	วิการ อี เป็น เอ (วิการสรรสนธิ)
พนฺจสุเสว	ประกอบอักษร	

โนเปติ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-นอ	อุ-]	
น	อุเปติ	
น	อุเปติ	เมื่อลปสรรหน้าแล้ว (โลปสรรสนธิ)
น	โอเปติ	วิการ อุ เป็น โอ (วิการสรรสนธิ)
โนเปติ	ประกอบอักษร	

อุทโกมิกชาติ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[- [◌]	อุ-]	
อุทก [◌]	อุมิกชาติ	
อุทก	อุมิกชาติ	เมื่อลปสรรหน้าแล้ว (และนิคคหิต) (โลปสรรสนธิ)
อุทก	โอมิกชาติ	วิการ อุ เป็น โอ (วิการสรรสนธิ)
อุทโกมิกชาติ	ประกอบอักษร	

ยโถทเก

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-ถอา	อุ-]	
ยถา	อุทเก	
ยถ	อุทเก	เมื่อลบสระหน้าแล้ว (โลปสรรสนธิ)
ยถ	โถทเก	วิการ อุ เป็น โอ (วิการสรรสนธิ)
ยโถทเก	ประกอบอักษร	

กโตปกาโร

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-ตอ	อุ-]	
กต	อุปกาโร	
กต	อุปกาโร	เมื่อลบสระหน้าแล้ว (โลปสรรสนธิ)
กต	โอปกาโร	วิการ อุ เป็น โอ (วิการสรรสนธิ)
กโตปกาโร	ประกอบอักษร	

ทิมสรสนธิ

ทิมสระหน้า

กีสูธ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-สอุ	อิ-]	
กีสู	อิธ	
กีสู	อิธ	เมื่อลบสระหลังแล้ว (โลปสรรสนธิ)
กีสู	ธ	ทิมสระหน้า (ทิมสรสนธิ)
กีสูธ	ประกอบอักษร	

สาธูติ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-ธอุ	อิ-]	
สาธู	อิติ	
สาธู	อิติ	เมื่อลบสระหลังแล้ว (โลปสรรสนธิ)
สาธู	ติ	ทิมสระหน้า (ทิมสรสนธิ)
สาธูติ	ประกอบอักษร	

เทตีติ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-ตอิ	อิ-]	
เทติ	อิติ	สระทั้งสองเป็นรัสสะ มีรูปเสมอกัน
เทติ	อิติ	ลบสระหลัง (โลปสรรสนธิ)
เทตี	ติ	ทิมสระหน้า (ทิมสรสนธิ)
เทตีติ	ประกอบอักษร	

มุณี จเร

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-นอิ	จอ-]	
มุณี	จเร	พยัญชนะอยู่หลัง
มุณี	จเร	ทิมสระหน้า (ทิมสรสนธิ)
มุณี จเร	ประกอบอักษร	

ทิมสระหลัง

สทธีธ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-ธอา	อิ-]	
สทธา	อิธ	
สทธ	อิธ	เมื่อลบสระหน้าแล้ว (โลปสรรสนธิ)
สทธ	อิธ	ทิมสระหลัง (ทิมสรสนธิ)
สทธีธ	ประกอบอักษร	

สจายั

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-จเอ	อ-]	
สจ	อัย	
สจ	อัย	เมื่อลบสระหน้าแล้ว (โลปสรรสนธิ)
สจ	อายั	ทิมสระหลัง (ทิมสรสนธิ)
สจายั	ประกอบอักษร	

รัสสรสนธิ

โภาวาทิ นาม

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-ทอิ	นอา-]	
โภาวาทิ	นาม	พยัญชนะ หรือ เอ แห่ง เอ อยู่นหลัง
โภาวาทิ	นาม	รัสสระหน้า (รัสสรสนธิ)
โภาวาทิ นาม	ประกอบอักษร	

ยถริว

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-ถอา	เอ-]	
ยถา	เอว	พยัญชนะ หรือ เอ แห่ง เอ อยู่นหลัง
ยถ	เอว	รัสสระหน้า (รัสสรสนธิ)
ยถ	เอว	สระอยู่หน้า สระหลังเป็น เอ แห่ง เอ ศัพท์
ยถ	ริว	แปลง เอ เป็น ริ (อาเทศสรสนธิ)
ยถริว	ประกอบอักษร	

พ ัย ญ ช น ส น ธิ

โลปพยัญชนสนธิ

เอวีส

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[[◌]	อ-	
เอวีส	อสส	
เอวีส	อสส	เมื่อลบสระหลัง ที่มีนิคคหิตอยู่หน้าแล้ว (โลปสรสนธิ) ถ้ามีพยัญชนะซ้อนกัน
เอวีส	สส	ลบพยัญชนะได้ ๑ ตัว (โลปพยัญชนสนธิ)
เอวีส		ประกอบอักษร

ปุพฺพฝัสา

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[[◌]	อ-	
ปุพฺพฝั	อสสา	
ปุพฺพฝั	อสสา	เมื่อลบสระหลัง ที่มีนิคคหิตอยู่หน้าแล้ว (โลปสรสนธิ) ถ้ามีพยัญชนะซ้อนกัน
ปุพฺพฝั	สสา	ลบพยัญชนะได้ ๑ ตัว (โลปพยัญชนสนธิ)
ปุพฺพฝัสา		ประกอบอักษร

อาเทสพยัญชนสนธิ

อิจเจอร์ ๑

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-ตอิ	เอ-	
อิติ	เอวีส	
อิตย	เอวีส	เมื่อทำ ติ เป็น ตย แล้ว (อาเทสสรสนธิ - อี>ย) สระอยู่หลัง
อิจจ	เอวีส	แปลง ตย เป็น จจ (อาเทสพยัญชนสนธิ)
อิจเจอร์		ประกอบอักษร

อิจเจอร์ ๒

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-ตอิ	เอ-	
อิติ	เอวีส	
อิจ	เอวีส	แปลง ติ เป็น จ (อาเทสพยัญชนสนธิ)
อิจจ	เอวีส	ซ้อน จ (สัญญาญคพยัญชนสนธิ)
อิจเจอร์		ประกอบอักษร

ปัจจุตฺตริตวา

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-ตอิ	อุ-	
ปติ	อุตฺตริตวา	
ปตย	อุตฺตริตวา	เมื่อทำ ติ เป็น ตย แล้ว (อาเทสสรสนธิ - อี>ย) สระอยู่หลัง
ปัจจ	อุตฺตริตวา	แปลง ตย เป็น จจ (อาเทสพยัญชนสนธิ)
ปัจจุตฺตริตวา		ประกอบอักษร

แปลงพยัญชนะเหล่านี้บ้าง บางศัพท์

ศัพท์เดิม	แปลงเป็น	การกระทำ
กฺลฺลฺโค	กฺลฺลฺโก	แปลง ค เป็น ก
นิขฺ	นิกฺ	แปลง ช เป็น ย
นิกฺโต	นิกฺโก	แปลง ต เป็น ก
ภฺโต	ภฺจฺโจ	แปลง ต เป็น จ (ซ้อน จ)
ทฺกฺกตฺ	ทฺกฺกฏฺ	แปลง ต เป็น ฏ
คฺนตฺพพิ	คฺนตฺพพิ	แปลง ต เป็น ฐ
อตฺตโซ	อตฺตรโซ	แปลง ตต เป็น ตร
สฺคฺโท	สฺคฺโต	แปลง ท เป็น ต
สาธฺ-ทสฺสนิ	สาธฺทสฺสนิ	แปลง ฐ เป็น ท
นิปตฺตติ	นิปตฺตติ	แปลง ป เป็น ผ
สยฺ	สกฺ	แปลง ย เป็น ก
ควฺโย	ควฺโช	แปลง ย เป็น ช
มหาสาโร	มหาสาโร	แปลง ร เป็น ล
กฺวฺโต	กฺวฺพฺโต	แปลง ว เป็น พ (ซ้อน พ)

อพฺภุคฺคจฺจติ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-ภอิ	อุ-	
อภิ	อุคฺคจฺจติ	อภิ อยู่หน้า สระอยู่หลัง
อพภ	อุคฺคจฺจติ	แปลง อภิ เป็น อพภ (อาเทสพยัญชนสนธิ)
อพภ	อุคฺคจฺจติ	ลบสระหน้า (โลปสรสนธิ)
อพภุคฺคจฺจติ		ประกอบอักษร

อฺชฺโณกาโส

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-ธอิ	โ-	
อธิ	โอกาโส	อธิ อยู่หน้า สระอยู่หลัง
อฺชฺณ	โอกาโส	แปลง อธิ เป็น อฺชฺณ (อาเทสพยัญชนสนธิ)
อฺชฺณ	โอกาโส	ลบสระหน้า (โลปสรสนธิ)
อฺชฺโณกาโส		ประกอบอักษร

อชฌคมา

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[- อ ิ อ-]		
อ ิ	อ ค มา	อ ิ อยู่หน้า สระอยู่หลัง
อ ช ฌ	อ ค มา	แปลง อ ิ เป็น อ ช ฌ (อาเทศพยัญชนสนธิ)
อ ช ฌ	อ ค มา	ลบสระหน้า (โลปสรสนธิ)
อ ช ฌค มา		ประกอบอักษร

โอนทฺธา

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[- อ ว น อ-]		
อ ว	น ท ธา	อ ว อยู่หน้า พยัญชนะอยู่หลัง
โ อ	น ท ธา	แปลง อ ว เป็น โ อ ° (อาเทศพยัญชนสนธิ)
โ อ น ท ธา		ประกอบอักษร

เอกมิทาห์

ศัพท์หน้า-ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
เอ ก อิ ช อ หิ	
เอ ก ม อิ ช อ หิ	แปลงนิคคหิตเป็น ม (อาเทศนิคคหิตสนธิ)
เอ ก ม อิ ช อ หิ	ลบสระหน้า (โลปสรสนธิ)
เอ ก ม อิ ช อา หิ	ทึฆะสระหลัง (ทึฆสรสนธิ)
เอ ก ม อิ ท อา หิ	เมื่อมี เอ ก อยู่หน้า แปลง ช เป็น ท (อาเทศพยัญชนสนธิ)
เอ ก ม ิ ทา ห	ประกอบอักษร

สหายตนั

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[- อ ฉ อา-]		
อ ฉ	อ า ยตนั	สระอยู่หลัง (ศัพท์หลังขึ้นต้นด้วยสระ)
อ ฉ	พ ุ อายตนั	ลง พ ุ พยัญชนะอาคม (อาคมพยัญชนสนธิ)
อ ส	พ ุ อายตนั	แปลง อ ฉ เป็น อ ส (อาเทศพยัญชนสนธิ)
อ ส หาย ต นั		ประกอบอักษร

อาคมพยัญชนสนธิ

ยถายิทั

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[- อ ยา อิ-]		
ย ถ า	อ ิ ทั	สระอยู่หลัง (ศัพท์หลังขึ้นต้นด้วยสระ)
ย ถ า	ย อิ ทั	ลงพยัญชนะอาคม ๘ ตัว คือ ย ว ม ท น ต ร ห (อาคมพยัญชนสนธิ)
ย ถ า ย ิทั		ประกอบอักษร

๑ อาเทศเป็นสระ?

วูทิกฺขติ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[- อุ-]		
-	ว ู ทิกฺข ติ	สระอยู่หลัง (ศัพท์หลังขึ้นต้นด้วยสระ)
-	ว อุ ทิกฺข ติ	ลง ว พยัญชนะอาคม (อาคมพยัญชนสนธิ)

วูทิกฺขติ

	ประกอบอักษร
--	-------------

ครุเมสฺสติ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[- ร อุ เอ-]		
ค ร ุ	เอ ส ส ติ	สระอยู่หลัง (ศัพท์หลังขึ้นต้นด้วยสระ)
ค ร ุ	ม เอ ส ส ติ	ลง ม พยัญชนะอาคม (อาคมพยัญชนสนธิ)
ค ร ุเม ส ส ติ		ประกอบอักษร

อตตทตฺโต

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[- ต อ อ-]		
อ ต ต	อ ต ไ ถ	สระอยู่หลัง (ศัพท์หลังขึ้นต้นด้วยสระ)
อ ต ต	ท อ ต ไ ถ	ลง ท พยัญชนะอาคม (อาคมพยัญชนสนธิ)
อ ต ต ท ตฺ โต		ประกอบอักษร

อิโตนายติ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[- ต ไ อ อา-]		
อิ โต	อ า ย ติ	สระอยู่หลัง (ศัพท์หลังขึ้นต้นด้วยสระ)
อิ โต	น ุ อาย ติ	ลง น พยัญชนะอาคม (อาคมพยัญชนสนธิ)
อิ โต น า ย ติ		ประกอบอักษร

ตสฺมาติห

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[- ม อา อิ-]		
ต ส มา	อ ิ ห	สระอยู่หลัง (ศัพท์หลังขึ้นต้นด้วยสระ)
ต ส มา	ต อิ ห	ลง ต พยัญชนะอาคม (อาคมพยัญชนสนธิ)
ต ส มา ติ ห		ประกอบอักษร

สพฺภิเว

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[- ภ อิ เอ-]		
ส พ ภ ิ	เอ ว	สระอยู่หลัง (ศัพท์หลังขึ้นต้นด้วยสระ)
ส พ ภ ิ	ร ุ เอ ว	ลง ร พยัญชนะอาคม (อาคมพยัญชนสนธิ)
ส พ ภ ิ เว		ประกอบอักษร
:: ปาตุรโหสิ (ปาตุ-อโหสิ)		

ฉหายตน

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-ฉอ	อา-]	
ฉ	อายตน	สระอยู่หลัง (ศัพท์หลังขึ้นต้นด้วยสระ)
ฉ	หุอายตน	ลง หุ พยัญชนะอาคม (อาคมพยัญชนสนธิ)
ฉหายตน	ประกอบอักษร	(ศัพท์นี้พบใช้แต่ สหายตน)

สุหุชุ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-สุ	ชุ-]	
สุ	อชุ	สระอยู่หลัง (ศัพท์หลังขึ้นต้นด้วยสระ)
สุ	หุอชุ	ลง หุ อาคม ได้ (อาคมพยัญชนสนธิ)
สุหุชุ	ประกอบอักษร	

สุหุญจิต

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-สุ	ญ-]	
สุ	อญจิต	สระอยู่หลัง (ศัพท์หลังขึ้นต้นด้วยสระ)
สุ	หุอญจิต	ลง หุ อาคม ได้ (อาคมพยัญชนสนธิ)
สุหุญจิต	ประกอบอักษร	

สัญญะพยัญชนสนธิ

อิธบุปโหมติ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-อิธ	บุ-]	
อิธ	บุโหมติ	[พยัญชนะอยู่หลัง]
อิธ	บุปโหมติ	ซ้อน บุ (พยัญชนะที่มีรูปเหมือนกัน) * (สัญญะพยัญชนสนธิ)
อิธบุปโหมติ	ประกอบอักษร	

* การซ้อนพยัญชนะ มี ๒ อย่าง คือ ซ้อนพยัญชนะที่มีรูปเหมือนกัน หรือที่มีรูปไม่เหมือนกัน แต่กฎเกณฑ์การซ้อนพยัญชนะ (สังโยค) อยู่ท้ายเรื่องสมัญญาภิธานในแบบเรียนไวยากรณ์ ดังนี้
 พยัญชนะที่ ๑ ซ้อนหน้าพยัญชนะ ที่ ๑ และ ๒ ในวรรคเดียวกันได้
 พยัญชนะที่ ๓ ซ้อนหน้าพยัญชนะ ที่ ๓ และ ๔ ในวรรคเดียวกันได้
 พยัญชนะ ที่ ๕ ซ้อนหน้าพยัญชนะในวรรคเดียวกันได้ทุกตัว (ยกเว้น ง ซ้อนหน้าตนเองไม่ได้)
 พยัญชนะอวรรค ๓ ตัว คือ ย ล ส ซ้อนหน้าตัวเองได้

จาทุทหลี

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-จตุ	ทอ-]	
จาทุ	ทลี	[พยัญชนะอยู่หลัง]
จาทุ	ททลี	ซ้อน ท (สัญญะพยัญชนสนธิ)
จาทุทหลี	ประกอบอักษร	

จตตาริฎฐานานิ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-จอิ	จอา-]	
จตตาริ	ฐานานิ	[พยัญชนะอยู่หลัง]
จตตาริ	ฎฐานานิ	ซ้อน ฎ (สัญญะพยัญชนสนธิ)
จตตาริฎฐานานิ	ประกอบอักษร	

เอโสวจชฌานฝโล

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-จอ	จอา-]	
เอโสว	จ ฌานฝโล	[พยัญชนะอยู่หลัง]
เอโสว	จ ชฌานฝโล	ซ้อน ช (สัญญะพยัญชนสนธิ)
เอโสวจชฌานฝโล	ประกอบอักษร	

นิ ค ค หิ ต ส น ธิ

โลปนิกคหิตสนธิ

ตาสาห

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[- ^๐	อ-]	
ตาส ^๐	อหิ	นิกคหิตอยู่หน้า สระหรือพยัญชนะอยู่หลัง ^๒
ตาส	อหิ	ลปนิกคหิต (โลปนิกคหิตสนธิ)
ตาส	อหิ	ลปสระหน้า (โลปสรสนธิ)
ตาส	อาหิ	ทีฆะสระหลัง (ทีฆสรสนธิ)
ตาสาห	ประกอบอักษร	

วิหูนคค

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[- ^๐	อ-]	
วิหูน ^๐	อคค	นิกคหิตอยู่หน้า สระหรือพยัญชนะอยู่หลัง
วิหูน	อคค	ลปนิกคหิต (โลปนิกคหิตสนธิ)
วิหูน	อคค	ลปสระหน้า (โลปสรสนธิ)
วิหูนคค	ประกอบอักษร	

^๒ =ต้องมีคำอื่นอยู่หลัง

อริยสัจจาทสนน

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
		[- ° ทอ-]
อริยสัจจาทสนน	ทสนน	นิคคหิตอยู่หน้า สระหรือพยัญชนะอยู่หลัง
อริยสัจจาทสนน	ทสนน	ลบนิคคหิต (ไลบนิคคหิตสนน)
อริยสัจจาทสนน		ประกอบอักษร

พทุธานสาสน

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
		[- ° สอา-]
พทุธาน	สาสน	นิคคหิตอยู่หน้า สระหรือพยัญชนะอยู่หลัง
พทุธาน	สาสน	ลบนิคคหิต (ไลบนิคคหิตสนน)
พทุธานสาสน		ประกอบอักษร

ทาตุกาโม

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
		[- ° กอา-]
ทาตุ	กาโม	นิคคหิตอยู่หน้า สระหรือพยัญชนะอยู่หลัง
ทาตุ	กาโม	ลบนิคคหิต (ไลบนิคคหิตสนน)
ทาตุกาโม		ประกอบอักษร

อาเทศนิคคหิตสนน

เอวงโซ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
		[- ° ซโอ-]
เอว	โซ	นิคคหิตอยู่หน้า พยัญชนะอยู่หลัง
เอวง	โซ	แปลงนิคคหิตเป็นพยัญชนะที่สุตวรรค (อาเทศนิคคหิตสนน) (ซ อยู่ในวรรค ก จึงแปลงนิคคหิตเป็น ง)
เอวงโซ		ประกอบอักษร

ธมมจเร

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
		[- ° จอ-]
ธมม	จเร	นิคคหิตอยู่หน้า พยัญชนะอยู่หลัง
ธมมจเร	จเร	แปลงนิคคหิตเป็นพยัญชนะที่สุตวรรค (อาเทศนิคคหิตสนน) (จ อยู่ในวรรค ก จึงแปลงนิคคหิตเป็น ฉ)
ธมมจเร		ประกอบอักษร

สนฐิติ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
		[- ° จอิ-]
ส	ฐิติ	นิคคหิตอยู่หน้า พยัญชนะอยู่หลัง
สน	ฐิติ	แปลงนิคคหิตเป็นพยัญชนะที่สุตวรรค (อาเทศนิคคหิตสนน) (จ อยู่ในวรรค ฎ จึงแปลงนิคคหิตเป็น ฉ)
สนฐิติ		ประกอบอักษร

ตณนิพพุด

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
		[- ° นอิ-]
ต	นิพพุด	นิคคหิตอยู่หน้า พยัญชนะอยู่หลัง
ตณ	นิพพุด	แปลงนิคคหิตเป็นพยัญชนะที่สุตวรรค (อาเทศนิคคหิตสนน) (น อยู่ในวรรค ต จึงแปลงนิคคหิตเป็น ฌ)
ตณนิพพุด		ประกอบอักษร

จิมปวาสิ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
		[- ° ปอ-]
จ	ปวาสิ	นิคคหิตอยู่หน้า พยัญชนะอยู่หลัง
จิม	ปวาสิ	แปลงนิคคหิตเป็นพยัญชนะที่สุตวรรค (อาเทศนิคคหิตสนน) (ป อยู่ในวรรค ป จึงแปลงนิคคหิตเป็น ม)
จิมปวาสิ		ประกอบอักษร

ตณญเวย

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
		[- ° เอ-]
ต	ญเวย	นิคคหิตอยู่หน้า เอ หรือ ห อยู่หลัง
ตณ	ญเวย	แปลงนิคคหิต เป็น ญ (อาเทศนิคคหิตสนน)
ตณญ	ญเวย	ซ้อน ญ (หน้า ญ) (สังโยคพยัญชนะสนน)
ตณญเวย		ประกอบอักษร
:: อตถญเวย (อตถ-เอว), มญญเวย (ม-เอว), ตวญญเวย (ตว-เอว), เอกญญเวย (เอก-เอว)		

ปจจตตณเฎว

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-°	เอ-]	
ปจจตต°	เอว	นิคคหิตตอยู่หน้า เอ หรือ ห อยู่หลัง
ปจจตตณ	เอว	แปลงนิกคหิต เป็น ณ (อาเทสนนิกคหิตสนธิ)
ปจจตตณณ	เอว	ซ้อน ณ (หน้า ณ) (สังโยคพยัญชนสนธิ)
ปจจตตณเฎว		ประกอบอักษร

เอวณหิ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-°	หฺอิ-]	
เอว°	หิ	นิคคหิตอยู่หน้า เอ หรือ ห อยู่หลัง
เอวณ	หิ	แปลงนิกคหิต เป็น ณ (อาเทสนนิกคหิตสนธิ)
เอวณหิ		ประกอบอักษร

ตณหิ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-°	หฺอิ-]	
ต°	หิ	นิคคหิตอยู่หน้า เอ หรือ ห อยู่หลัง
ตณ	หิ	แปลงนิกคหิต เป็น ณ (อาเทสนนิกคหิตสนธิ)
ตณหิ		ประกอบอักษร

สณโณโค

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-°	ยฺโ-]	
ส°	โยโค	นิคคหิตอยู่หน้า ย อยู่หลัง
ส°	ยฺโโค	(แยกพยัญชนะออกจากสระ) *
ส	ณฺณโโค	แปลงนิกคหิตกับ ย เป็น ณณ (อาเทสนนิกคหิตสนธิ)

สณโณโค (สณฺณโค) ประกอบอักษร

* ถ้าไม่แสดงการแยก ก็เป็น ส โยโค > ส ณฺณโค > สณฺณโค

ปุลลิ่งค์

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-°	ลฺอิ-]	
ปุ°	ลิ่งค์	นิคคหิตอยู่หน้า ล อยู่หลัง
ปุล	ลิ่งค์	แปลงนิกคหิตเป็น ล (อาเทสนนิกคหิตสนธิ)
ปุลลิ่งค์		ประกอบอักษร

สลลภขณา

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-°	ลฺอ-]	
ส°	ลภขณา	นิคคหิตอยู่หน้า ล อยู่หลัง
สล	ลภขณา	แปลงนิกคหิตเป็น ล (อาเทสนนิกคหิตสนธิ)
สลลภขณา		ประกอบอักษร

ตมหิ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-°	อ-]	
ต°	อหิ	นิคคหิตอยู่หน้า สระอยู่หลัง
ตม	อหิ	แปลงนิกคหิตเป็น ม หรือ ฑ (อาเทสนนิกคหิตสนธิ)
ตมหิ		ประกอบอักษร

:: ยมหิ (ยฺ-อหิ), อิมโวจ (อิหฺ-อโวจ), เอวมกาลี (เอวฺ-อกาลิ),

เอวมกัลฺ (เอวฺ-อกัลฺ), วจนมพรวิ (วจนฺ-อพรวิ),

วิสมเนวติ (วิสฺ-อเนวติ), ลํวาลมนวาย (ลํวาลฺ-อนวาย),

ทุกขมเนวติ (ทุกขฺ-อเนวติ), กิมณญฺ (กิม-อณฺญ), มยมสส (มยฺ-อสส),

ตมตถฺ (ตฺ-อตถฺ), คาถมาห (คาถฺ-อาห), กิमानนฺโท (กิม-อานนฺโท),

ปตตจิวรฺมาทาย (ปตตจิวรฺ-อาทาย), สรณฺมตฺตมฺ (สรณฺ-อตฺตมฺ),

อหเมว (อหฺ-เอว), เอวเมว (เอวฺ-เอว)

เอตทโวจ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-°	อ-]	
เอต°	อโวจ	นิคคหิตอยู่หน้า สระอยู่หลัง
เอตท	อโวจ	แปลงนิกคหิตเป็น ม หรือ ฑ (อาเทสนนิกคหิตสนธิ)
เอตทโวจ		ประกอบอักษร

:: เอตทโหสิ (เอตฺ-อโหสิ), ตทฺภยฺ (ตฺ-อภย), ยเทว (ยฺ-เอว),

ตทปวิทฺ (ตฺ-อปวิท), ยทคฺโค (ยฺ-อคฺโค), เอตทาทุ (เอตฺ-อาตุ),

ตทฺฐาย (ตฺ-อฐาย)

อาคมนิกคหิตสนธิ

จกฺขุ อฺทปาหิ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข - การกระทำ
[-ขอ	อ-]	
จกฺขุ	อฺทปาหิ	[รัสสระอยู่หน้า] สระหรือพยัญชนะอยู่หลัง ^๑
จกฺขุ°	อฺทปาหิ	ลงนิกคหิตอาคม (อาคมนิกคหิตสนธิ)
จกฺขุ อฺทปาหิ		ประกอบอักษร

^๑ =ต้องมีคำอื่นอยู่หลัง

อณฺฎฺ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[–ณฺฎ]		
อณฺฎ	ฎฺ	[รัสสระอยู่หน้า] สระหรือพยัญชนะอยู่หลัง ^๑
อณฺฎ	ฎฺ	ลงนิคหิตอาคม (อาคมนิคหิตสนธิ)
อณฺฎฺ		ประกอบอักษร

เอกมนฺโต

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
เอก	อนฺโต	(ต่อบทสมาส)
เอก	อนฺโต	[รัสสระอยู่หน้า] สระหรือพยัญชนะอยู่หลัง ^๑
เอก	อนฺโต	ลงนิคหิตอาคม (อาคมนิคหิตสนธิ)
เอกม	อนฺโต	แปลงนิคหิต เป็น ม (อาเทสนิคหิตสนธิ)
เอกมนฺโต		ประกอบอักษร (อ. เอกมนฺเต เอกมนฺติ)

ตฺขโน

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
ตฺ	ขโน	(ต่อบทสมาส)
ต	ขโน	[รัสสระอยู่หน้า] สระหรือพยัญชนะอยู่หลัง ^๑
ต	ขโน	ลงนิคหิตอาคม (อาคมนิคหิตสนธิ)
ตฺขโน		ประกอบอักษร (อ. ตฺขณฺเต ตฺขณฺติ)

อวฺลิโร

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[–ว]	[ลอิ]	
อว	ลิโร	[รัสสระอยู่หน้า] สระหรือพยัญชนะอยู่หลัง
อว	ลิโร	ลงนิคหิตอาคม (อาคมนิคหิตสนธิ)
อวฺลิโร		ประกอบอักษร

ปกตินิคหิตสนธิ

ปฺลิจค์

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[–]	[ลอิ]	
ป	ลิจค์	นิคหิตอยู่หน้า ล อยู่หลัง
ป	ลิจค์	ลงนิคหิตไว้ (ปกตินิคหิตสนธิ)
ปฺลิจค์ (ปฺลิจค์)		ประกอบอักษร

สฺโยโค

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[–]	[ยไอ]	
ส	โยโค	นิคหิตอยู่หน้า ย อยู่หลัง
ส	โยโค	ลงนิคหิตไว้ (ปกตินิคหิตสนธิ)
สฺโยโค (สฺยโยค)		ประกอบอักษร

อื่นๆ

เตเนวมาท

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
เตน-เอว	อาท	ตัดบท
ระหว่าง		
เตน	เอว	สระหน้าเป็นรัสสระ สระหลังเป็นทีฆะ
เตน	เอว	ลบสระหน้า (โลปสรสนธิ)
เตเนว		ตัดบท
ระหว่าง		
เตเนว	อาท	นิคหิตอยู่หน้า สระอยู่หลัง
เตเนวม	อาท	แปลงนิคหิตเป็น ม (อาเทสนิคหิตสนธิ)
เตเนวมาท		ตัดบท

ชีวิตณฺจิท

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
ชีวิต	จ-อิท	ตัดบท
ระหว่าง		
ชีวิต	จ	นิคหิตอยู่หน้า พยัญชนะอยู่หลัง
ชีวิตณ	จ	แปลงนิคหิตเป็นพยัญชนะที่สุวรรค (อาเทสนิคหิตสนธิ)
ชีวิตณฺจ		ตัดบท
ระหว่าง		
ชีวิตณ	จ อิท	สระทั้งสองเป็นรัสสระ มีรูปไม่เสมอกัน
ชีวิตณฺจ	อิท	ลบสระหน้า (โลปสรสนธิ)
ชีวิตณฺจิท		ตัดบท

อิทณฺจิทณฺจ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
อิท	จ-อิท-จ	ตัดบท
ระหว่าง		
อิท	จ	นิคหิตอยู่หน้า พยัญชนะอยู่หลัง
อิทณ	จ	แปลงนิคหิตเป็นพยัญชนะที่สุวรรค (อาเทสนิคหิตสนธิ)
อิทณฺจ	อิทณฺจ	ตัดบท
ระหว่าง		
อิทณฺจ	อิทณฺจ	สระทั้งสองเป็นรัสสระ มีรูปไม่เสมอกัน
อิทณฺจ	อิทณฺจ	ลบสระหน้า (โลปสรสนธิ)
อิทณฺจิทณฺจ		ตัดบท

อยมฺปนตถ

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
อัย-ปน-เอตถ		ตัดบท
ระหว่าง		
อัย ^๐	ปน	นิคคหิตอยู่หน้า พยัญชนะอยู่หลัง
อยมฺ	ปน	แปลงนิกคหิตเป็นพยัญชนะที่สุวรรรค (อาเทสนนิกคหิตสนธิ)
อยมฺปน		ต่อบท
ระหว่าง		
อยมฺปน	เอตถ	สระหน้าเป็นรัสสะ สระหลังเป็นทีฆะ
อยมฺปน	เอตถ	ลบสระหน้า (โลปสรสนธิ)
อยมฺปนตถ		ต่อบท

เตวว

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[ตอฺ	เอ-]	
ตฺ	เอว	
ตฺ	เอว	แปลง อฺ เป็น ฺ
เตวว/ตฺเวว		ประกอบอักษร
เอ โอ เขียนได้ ๒ แบบ เช่น เทว/ทเว, อเมท/อมเท นิยมใช้แบบแรก (เตวว)		

-เตวว ๑

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-ตฺอิ	เอ-]	
-อฺติ	เอว	
-อฺตฺ	เอว	แปลง อฺ เป็น ฺ (โมคคัลลภาวะ/ลัททหนิติ)
-อฺตฺ	เอว	ลบ อฺ (เพราะสนธิกับศัพท์ข้างหน้า)
-เตวว/-ตฺเวว		ประกอบอักษร
เอ โอ เขียนได้ ๒ แบบ เช่น เทว/ทเว, อเมท/อมเท นิยมใช้แบบแรก (-เตวว)		
(อณฺญาโกณฺฑญฺเญ-อฺติ-เอว = อณฺญาโกณฺฑญฺเญเตวว)		

-เตวว ๒

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
[-ตฺอิ	เอ-]	
-อฺติ	เอว	
-อฺตฺ	เอว	แปลง อฺ เป็น อฺ (รูปลิตฺติ)
-อฺตฺ	เอว	แปลง อฺ เป็น ฺ
-อฺตฺ	เอว	ลบ อฺ (เพราะสนธิกับศัพท์ข้างหน้า)
-เตวว/-ตฺเวว		ประกอบอักษร

ตทเทว

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
ตฺ-อฺ-เอว		ตัดบท
ระหว่าง		
ตฺ ^๐	อฺ	นิคคหิตอยู่หน้า สระอยู่หลัง
ตท	อฺ	แปลงนิกคหิตเป็น ท (อาเทสนนิกคหิตสนธิ)
ตทหิ		ต่อบท
ระหว่าง		
ตทหิ ^๐	เอว	นิคคหิตอยู่หน้า สระอยู่หลัง
ตทห	เอว	ลบนิคคหิต (โลปนิกคหิตสนธิ)
		สระหน้าเป็นรัสสะ สระหลังเป็นทีฆะ
ตทห	เอว	ลบสระหน้า (โลปสรสนธิ)
ตทเทว		ต่อบท

ยณฺญเทว

ศัพท์หน้า	ศัพท์หลัง	เงื่อนไข – การกระทำ
ยฺ-ยฺ-เอว		ตัดบท
ระหว่าง		
ยฺ ^๐	ยฺ ^๐	นิคคหิตอยู่หน้า ย อยู่หลัง
ย	ยฺ ^๐	(แยกพยัญชนะออกจากสระ) *
ย	ณฺญอฺ	แปลงนิกคหิตกับ ย เป็น ณฺญ (อาเทสนนิกคหิตสนธิ)
ยณฺญ		ต่อบท
ระหว่าง		
ยณฺญ ^๐	เอว	นิคคหิตอยู่หน้า สระอยู่หลัง
ยณฺญท	เอว	แปลงนิกคหิตเป็น ท (อาเทสนนิกคหิตสนธิ)
ยณฺญเทว		ต่อบท
* ถ้าไม่แสดงการแยก ก็เป็น ยฺ ยฺ > ย ณฺญ > ยณฺญ		

หมายเหตุ

เครื่องหมาย :: หมายถึง คำอื่นที่ตัดและต่อเช่นเดียวกับ คำที่อยู่ข้างบน เช่น :: อตถญญเว (อตถ-เอว)